

Čtení: Ozeáš 4, 1 – 6

Bratři a sestry,

jsem rád, že můžeme dnešní bohoslužby slavit společně s našimi nizozemskými hosty. Hodně jsem přemýšlel, co nás všechny dnes spojuje. Jaké problémy a otázky nás zaměstnávají a trápí u nás v České republice a stejně tak i lidi v zemi tulipánů a polderů. A i když se naše české dějiny, zvláště ty moderní odvíjely trochu jinak, přesto patříme k evropské civilizaci a troufám si říci, že jsou témata, která vnímáme stejně naléhavě. Jednak je to vnímavost a citlivost k migrantům a hostům, kteří přicházejí, aby hledali pokoj a bezpečí. Tady je ale tuším nizozemská společnost dále než my. Myslím, že jsme se ale osvědčili v přístupu k uprchlíkům z Ukrajiny, zvláště k ženám a dětem, kteří se rozhodli opustit svou zemi kvůli gangsterské ruské okupaci a válce.

Ale chci zmínit dnes hlavně jinou věc, a to je ekologie a starost o Boží stvoření. To je jistě důraz, který naše evropská civilizace vnímá velmi výrazně a i to nás spojuje. Dnešní neděle je u nás spojena s výzvou: Přijedte do kostela na kole“. Nevím kolik z nás dnes na kole přijelo, ale někteří určitě.

Ale jsme křesťané a proto čteme a vykládáme Písmo. Zvolil jsem dva texty, které podle mne k této problematice živě mluví. Jednak z proroctví proroka Ozeáše. Tam Bůh zcela zřetelně staví lid Izraele před soud za modloslužbu. Možná si řeknete, že klanění se modlám je něco, co přírodu neničí. Jenže nás zamrazí, když čteme, že nejen obyvatelé země, nebeské ptactvo a polní zvěř chřadnou. Ale nejen to. Hynou dokonce i mořské ryby. A to je dokonce vážnější nežli na začátku při potopě světa. Tehdy zhybnulo vše, co se hýbalo na suchu, ale mořské ryby pochopitelně ne.

Člověk dostal zemi, aby na ní žil a aby ji spravoval. On si to ale vyložil jako drancování. A došlo to až k dnešku, kdy hrozí klimatický kolaps. Před dvěma týdny jsme byli s manželkou na Islandu a viděli jsme, jak daleko během několika desetiletí ustoupil hlavní islandský ledovec. Najednou člověk spatří svůj možný zánik. Ano, i my dva jsme zanechali za sebou uhlíkovou stopu jen tím, že jsme cestovali letadlem. A je otázka, jak dlouho bude možno na Islandu ještě pozorovat velryby, než vyhynou.

Izraelská společnost, kterou ústy proroka Bůh staví před soud, je v totálním rozkladu. Jsou rozvráceny lidské vztahy a má to dopad i na Boží stvoření. To, že má modloslužba a lidská zlotřilost dopad dokonce i na mořské ryby, je jistě vyjádření symbolické a teologické. Je to něco, co neviděl ani Noe.

Často vnímáme svou víru a své křesťanství jen jako vztah člověka k Bohu a Boha k člověku. Ale je tam i třetí vrchol pomyslného trojúhelníku, a sice Boží stvoření. I tomu může hrozit zničení a zánik. Modloslužba není jen klanění se nějakým dřevěným sochám, ale dnes je to

taky maximalizace zisku a neukojitelná touha po novém a dalším prožitku bez ohledu na to, že to Boží tvorstvo a naše krásná země nemusí přežít.

Není to ale přece jen příliš temná vize? A i kdyby byla pravdivá, máme u toho snad zůstat a takto dnešní kázání skončit? Jistě se shodneme na tom, že by to bylo k uzoufání a k neunesení.

Ale naštěstí jsme četli ještě druhý biblický text z Nového zákona. Slova apoštola Pavla z epištoly do Říma. Apoštol tam mluví o utrpení nynějšího času, ale taky o budoucí slávě. Tvorstvo trpí spolu s člověkem. Je tak jako Boží věrní synové ohroženo utrpením a zánikem, ale bude vysvobozeno a uvedeno do svobody a slávy Božích dětí. A dokonce je tam krásný obraz porodu. Boží stvoření sténá a pláče, podobá se rodičce v její nejtěžší chvíli – ale čeká ho obnova a nová krása a nový život. Tak jako ty porodní bolesti mají smysl, protože se na svět narodí nový člověk.

A to je dobrá zpráva. Člověku i stvoření hrozí zánik a smrt, ale nakonec znovu povstanou k slávě. Spása se netýká jen člověka, není to jen lidský niterný stav duše radující se ze svého privátního vykoupení. Spása se týká celého Božího stvoření. Bůh nepřišel v Kristu jen proto, aby spasil a zachránil lidi, ale aby bylo obnoveno celé Boží dílo, které člověk svou vinou a svým hříchem poničil. Tato obnova všeho je nadějnou vyhlídkou pro člověka. A my v ni doufáme a vyhlížíme ji spolu s naším Pánem, který přijde.

V tomto Pavlově textu vnímáme obojí: marnost, hrozící zánik a Boží soudy – a pak vykoupení, spása, radost Božích synů z nového stvoření, které už zánikem, rozkladem, hříchem ani zlem nebude poznamenáno. Ale i to zdánlivě jenom temné starozákonné proroctví ve svém závěru končí taky zaslíbením obnovy: *„Navrať se ke mně Izraeli a zamiluji si tě, můj hněv se od tebe odvrátí; budu Izraeli rosou a rozkvete jako lilie ...“*

Takový je totiž Bůh, který se zjevil ve svém Synu. Hněvá se na člověka, už už má napřaženou pravici, ale nakonec upustí od zničení a potrestání a volí cestu milosrdenství, odpuštění a lásky.

Přece jen je zde ale nutno říci na závěr. Ano, přijde slavná obnova všeho. To je naše křesťanská naděje. Ale určitě to neznamená, že můžeme zemi dál drancovat. Náš svět tady možná ještě dlouho bude a s ním naši synové, dcery vnoučata a pravnoučata. A my jsme odpovědni za to, aby se na této naší zemi dalo žít. Někdo by možná řekl, že už je na vše pozdě. Ale možná taky ne. Tak nerezignujme. Amen.

Modlitba: *Pane Bože, je naše vina, že je tvé tvorstvo porušeno a poničeno. Každý z nás se na tom osobně podílíme. Prosíme, zbavuj nás lhostejnosti a pýchy. A taky nás zbavuj našich falešných a sobeckých nároků. Probouzej v nás citlivost pro bídu a utrpení druhých a ochotu pomáhat. Uč nás opečovávat a chránit namísto ničení a devastování. Amen.*